

"צנת אשכנז"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון 1

פרשת- וישב (הנוכה)

אוצרי הפרשה

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	ת"א
17:39	17:08	16:17	

הקב"ה מדבר אלינו

"וישמע ראובן ויצילהו מידם" – כל האחים לא שמעו את הבת קול הזאת, רק ראובן שמע, אמר, אם אני שמעתי ואחים שלי לא שמעו, סימן שעליי מוטל להציל אותו, לכן אמר, אל תשפכו דם, השליכו אותו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אותו מידם להשיבו אל אביו, הוא שמע את הבת קול, והבין שהוא צריך להיות אחראי.

הגמרא במסכת תענית (דף כא) מספרת על שני חכמים גדולים, אילפא ור' יוחנן, שניהם למדו חברותא, יומם ולילה היו שוקדים על התורה, אבל פרנסה אין להם, לא היה באותו זמן כוללים כמו שיש עכשיו, היו לומדים ואין להם מה לאכול, חשבו מה לעשות? אמרו, נלך נמצא עבודה נעשה עסק וכך נתפרנס, החליטו לצאת מבית המדרש ללכת לעבוד, בדרך שהם הולכים רגלי, התעייפו, הוציאו מהאמתחות שלהם כמה חתיכות לחם, חיפשו מקום צנוע לאכול, ראו חורבה אחת, בית שנהרס, נכנסו תחת הקיר שלו והתחילו לאכול, שני מלאכי השרת נשלחו מן השמים, אומר אחד לחבירו, ראת מה עושים אנשים אלה?

עוזבים חיי עולם זה התורה, ועוסקים בחיי שעה לעסוק בפרנסה, הרי ה' נותן פרנסה "פותח את ידיך", בוא נפיל עליהם את הכותל הזה ונקבור אותם חיים, ומלאך השני אומר לא אל תיגע בהם, אחד מהם יש לו מזל מזהיר שאי אפשר לתאר, ר' יוחנן אוכל ושומע את הקולות האלו, ואילו אילפא ממשיך לאכול, אמר לו ר' יוחנן שמעת את הקולות שמדברים, אמר לו לא, אמר לו ר' יוחנן לאילפא עד כאן יידי החלטתי לחזור לעיר שלי, מה יהיה עם הפרנסה? אמר לו ה' נותן פרנסה, לא עברו יומיים שלושה, היו צריכים למנות ראש ישיבה, באו לביתו של ר' יוחנן ומילאו את כל ביתו כסף וזהב והכתירו אותו לראש הישיבה.

גם ראובן אמר, אני שמעתי, האחים שלי לא שמעו, סימן שזה בשבילי ועלי מוטלת האחריות, אני צריך להציל אותו, וכך היה וישמע ראובן ויצילהו מידם."

ברכת הרואה- בנרות חנוכה

הרה"ג יוסף חיים עדני שליט"א רב ומו"צ בבית הוראה "יביע אומר"

מקור הדברים מדברי הגמרא במסכת שבת (דף כג עמ' א') רב ירמיה אמר **הרואה נר של חנוכה צריך לברך**, ורש"י שם פירש, שעשה נסים ושהחיינו, שאין עליו לברך להדליק, דהא לא אדליק איהו. **וכך נפסק להלכה למעשה בשולחן ערוך** (הלכות חנוכה או"ח סימן תרעו' סעיף ג') וז"ל, מי שלא הדליק, ואינו עתיד להדליק באותו הלילה, וגם אין מדליקין עליו בתוך ביתו, כשרואה נר חנוכה, מברך שעשה נסים, ובליל ראשון מברך גם שהחיינו, ואם אח"כ בליל ב' או ג' בא להדליק, אינו חוזר ומברך שהחיינו, עכ"ל. כלומר צריך שיתקיים ג' תנאים לברכה זו.

מן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל בספרו חזון עובדיה (חנוכה עמק קלט') כתב, שכל הרואה שלהבת הנר ויודע הוא של חנוכה, מברך, ואפילו אם כבה הנר העיקרי ורואה את נרות ההידור אעפ"כ מברך, כיוון שעכ"פ על ידי ראייתו זוכר את הנס, וכל זה דוקא בתוך זמן מצוותם, דהיינו בתוך חצי שעה, אבל אם עברה חצי שעה מעת הדלקתם אינו מברך, ואם ראה הנרות בתוך הזמן ולא בירך, רשאי לברך כל זמן של אותו חצי שעה.

שואלים בעלי התוספות בגמרא סוכה (דף מו עמ' א' ד"ה הרואה) מדוע תיקנו חז"ל ברכת הרואה, רק על ראייה של קיום מצות נר חנוכה, ולא על ראיית קיום מצוות אחרות?

ותירצו שם התוספות, שבשאר המצוות כגון לולב וסוכה לא תקינו לברך לרואה אלא גבי נר חנוכה, ולמה? א. משום חביבות הנס. ב. וגם משום שיש כמה בני אדם שאין להם בתים ואין בידם לקיים המצוה. וטעם ראשון ניחא דלא תיקשי ליה מזוזה. ג. ועוד יש לפרש, דאין שייך לתקן לרואה ברכה שאין העושה מברך.

אין לקרוא בשעת התפילה! נא לשמור על קדושת העלון.

שׁוֹנֵה הַלְכוֹת

מרן הרה"ג עובדיה יוסף זצוק"ל נשיא מועצת חכמי התורה

מה קודם מדליק נרות חנוכה או נר שבת

לכתחילה יש להדליק נרות חנוכה ואח"כ שבת, אמנם אם קדמה האשה והדליקה נרות שבת קודם נרות חנוכה, רשאי האיש להדליק חנוכייה, כיוון שאפילו אם האשה קבלה שבת בהדלקה, אין בני ביתה נמשכים אחריה.

כמה שמן צריך להשים בחנוכייה שמדליקים בערב שבת

בערב שבת צריך לשים בחנוכייה שמן, כך שהנרות ידלקו חצי שעה אחר צאת הכוכבים, ולכן יש להדליק את החנוכייה כעשרים דקות קודם השקיעה, כדי שתישאר החנוכייה דולקת למשך שעה ועשר דקות.

האם מותר לטלטל את החנוכייה בשבת אחרי שכבתה

חנוכייה שהדליקו בה בערב שבת, אסור לטלטלה בשבת, ואם התנה עליה ואמר שאחר שתכבה יטלטלנה, דינה ככלי שמלאכתו להיתר ויכול לטלטלה כרצונו. (חזון עובדיה שבת חלק ו' עמ' קמז).

והוא הדין אם נתן את החנוכייה על מגש עם פת קודם כניסת שבת, רשאי לטלטל את החנוכייה לאחר שכבתה. (ילקוט יוסף חנוכה סימן רעט).

האם יש חיוב להתפלל מנחה מוקדמת בערב שבת של חנוכה

נכון להתפלל מנחה בערב שבת לפני הדלקת נרות חנוכה, מפני שתפילת מנחה היא כנגד קרבן התמיד של בין הערביים, ונרות חנוכה הם כנגד הנס שנעשה במנורה, ואת המנורה היו מדליקים תמיד אחר קורבן התמיד של בין הערביים, וכן תפילת מנחה תדירה יותר, ותדיר ושאינו תדיר תדיר קודם.

אמנם אין דין זה מעכב, ולכן אם לא מוצא מנין קודם ההדלקה, לא יתפלל ביחיד אלא יקדים את ההדלקה. (שו"ת יחוה דעת חלק א' סימן עד).

מי שאביו מתארח אצלו בחנוכה האם עדיף שהוא ידליק או שיכבד את אביו

מי שאביו מתארח אצלו כמו שמצוי בשבת, עדיף שיכבד את אביו בהדלקה משידליק הוא בעצמו, שבזה מקיים גם מצוות נר חנוכה וגם כיבוד הורים. (ילקוט יוסף חנוכה עמ' תתיט').

האם מותר לאכול קודם הדלת נרות חנוכה

אסור לאכול סעודת קבע, מחצי שעה קודם הדלקת נרות, וסעודת קבע היינו יותר מכביצה פת, אבל סעודת עראי כגון פירות ומשקאות מותר, וכן אסור לעשות מלאכה או ללמוד תורה משיגיע זמן הדלקת נרות.

האיסור באכילה ומלאכה שייך רק לגבי מי שאמור להדליק את הנרות, אבל שאר בני הבית יכולים לאכול ולעשות מלאכה. (חזון עובדיה חנוכה עמ' סח).

לשאלות בהלכה מבית ההוראה "יביע אומר" בטלפון – 02-5875871 שעל ידי ראש בית ההוראה חתנא דבי נשיאה מורינא ורכינא הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א

זכמה ומוסר

מרן הרה"ג יפת טירי שליט"א מגדולי רבני תימן

"הפח נשבר ואנחנו נמלטנו"

כאשר היה הרבי ר' העשיל ילד קטן, כבר הראה סימני חכמה וחרירות מופלגים. פעם בחנוכה אמר המלמד, שאם יעשו התלמידים חשבון מהיר כמה נרות מדליקים בחנוכה, ישחרר אותם מהכיתה, ומיד נענה הילד הקטן העשיל ואמר, בחנוכה מדליקים ארבעים וארבעה נרות, וזה רמוז בפסוק "הפח נשבר ואנחנו נמלטנו", שכאשר פח בגימטריא שהוא שמונים ושמונה נשבר לשניים, ונותרו רק ארבעים וארבעה, כמניין הנרות שמדליקים בכל ימי חנוכה, הרי שאנו התלמידים נמלטנו מהלימודים.

שו"ת בית הוראה

יביע אומר

חתנא דבי נשיאה מורינא הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א

שאלה: צינור ניקוז של מזגן שנסתם האם מותר לנשוף בו בשבת לשחרר הסתימה?

תשובה: אם הוא נסתם לגמרי, אסור משום בונה, שעושה נקב בדבר המחובר לקרקע, ויש בזה חשש איסור תורה.

שאלה: האם מותר לעשות תענית דיבור בשבת או שיש בזה משום צער/עינוי?

תשובה: מותר ומצוה, אבל באדם נשוי צריך להתייעץ עם אשתו.

חילתא דבדיחותא

לכל הפוליטקאים!! ששבחו כל הזמן את הסכמי אברהם, נא לא לשכוח, שהסכם אברהם הראשון, הוא תפילת שחרית.

בעל לאשתו: איך ההרגשה שאת מבשלת 3 שעות, ואני אוכל תוך 10 דקות? האשה: איך ההרגשה, שאת עובד 30 יום, ואני מבזבזת את כל הכסף ב- דקות?

העלון מוקדש להצלחת כל התורמים והמסייעים, וכן להצלחת כל חיילי ישראל, אמן כן יהי רצון.

לתרומות להוצאת העלון ניתן להתקשר לטלפון - 0504162455